

انتشارات امیرکبیر به تازگی نسخه تازه ای از کتاب ارزشمند «کیلبله و دمنه» را با تصحیح و توضیح استاد مجتبی مینوی طهرانی روانه کتاب فروشی ها کرده است. کتابی که به گفته مینوی از جمله آن مجموعه های دانش و حکمت است که مردمان خردمند قدیم گرد آوردندو «به هرگونه زبان» نوشتندواز برای فرزندان خویش به میراث گذاشتندودر اعصار و قرون متمادی گرمای می داشتند.می خواندند و از آن حکمت عملی و آداب زندگی و زبان می آموختند. خبرگزاری ایبنا نوشته است: از آنجا که این کتاب، به عنوان کامل ترین تصحیح از کیلبله و دمنه در زبان فارسی، سال هاست یکی از منابع اصلی دانشگاهی در رشته ادبیات محسوب می شود، شیوه چاپ وانتشار آن اهمیت متفاوتی از دیگر کتاب هادارد. مراجعه متعدد خواننده به آسان به شرح وتوضیح در منابعی از این دست، همگی باید در شیوه انتشار کتاب مؤثر باشد. بادر نظر گرفتن همه این موضوع ها، نسخه انتشارات امیرکبیر نسخه ای کامل و کاربردی محسوب می شود. از آنجا که مراجعه پی درپی خواننده به یک کتاب منبع، ممکن است باعث مخدوش شدن و آسیب به کتاب های ارزشمند شود، در نسخه منتشر شده انتشارات امیرکبیر جلد و صحافی به شکلی تهیه شده است که آسیبی به بدنه کتاب وارد نشود. با این حال کتاب وزن مناسبی دارد و در انتشار آن، به آسانی حمل ونقل برای دانشجویان، استادان و خوانندگان دیگر

نیز توجه شده است. مهم تر از همه اینکه، برخلاف نسخه های دیگری که تشریح و توضیح متن را در پیوست ها قرار می دهند و کتاب منبع را به اثری سخت خوان تر بدل می کنند، در این نسخه تمامی تشریحات و توضیحات به صورت پاورقی در صفحه مربوط قرار گرفته است تا مطالعه این اثر ارزشمند را آسان تر کند.

زندگی پس از مرگ عزیزان چگونه است؟

«سین سوگ، عین عشق» به قلم فرزانه صدر منتشر شد

«غم و سوگ پس از مرگ عزیزی که به او عشق می ورزیم هزارتویی پر پیچ وخم است پر از احساسات وافکار و تجربیات چندوجهی و یگانه. مسیری پراز پستی و بلندی، منحصر به فرد و به کلی متفاوت از تصورات رایج جامعه». این، بخشی از متنی است که در پشت جلد کتاب «سین سوگ، عین عشق» درج شده است. کتابی که ترکیبی است از چکیده حدود چهل و چند کتاب با درونمایه سوگ و سوگواری و همچنین، آخرین تحقیقاتی که در این حوزه انجام شده است به علاوه تجربیات دیگران و به قول نویسنده: «آنچه خود به چشم دیده و با قلب احساس کرده ام.» سین سوگ، عین عشق درباره زندگی پس از مرگ عزیزانمان است ونویسنده آن فرزانه صدر، دختر حمیدرضا صدر است و درواقع سبب نوشتن آن، از دست دادن پدرش بوده است. او در پستی که در روزهای گذشته در اینستاگرام منتشر کرده بود نوشت: «سرطان و مرگ بیش روی بابا، نوع کتاب هایی که در دست می گرفتم تغییر داد. از مدت ها قبل از رفتن هرچه که در کتاب فروشی در قسمت مربوط به مرگ و سوگواری پیدا می شد یکی یکی خریدم و خواندم. خیلی ها رانگه داشتم و زیر جملاتشان خط کشیدم. [...]

دستم گرفتم خودم کتابی بنویسم. هرآنچه از کتاب هاومقالات ویادکست ها یادگرفته بودم، خلاصه کنم وایتجربیات خودم و مرگ بابا بگویم. به آدم های مثل خودم که لزوما مثل خودم به تمامی این کتب و منابع دسترسی ندارند کمک کنم و به اطرافیانشان بگویم که سوگ در حقیقت چه حسی دارد.» این کتاب رانشر دیوار با قیمت ۲۵ هزار تومان منتشر کرده است.

خبر

انتشار فراهوان نخستین جایزه ادبی «جهان نوروز»

نخستین جایزه ادبی داستان کوتاه «جهان نوروز» ویژه نویسندگان ایران، افغانستان و تاجیکستان برگزار می شود. خانه مولانا، انجمن علمی مطالعات صلح ایران، خردسرای فردوسی و انجمن پایندان با همکاری هم این جایزه را برگزار می کنند.

شرایط آثار

داستان های کوتاه با موضوع نوروز باید دارای مضامین زیر باشد؛
-آیین ها، افسانه ها و باورهای نوروزی
- چهارشنبه سوری و نوروز چهل روز
- خاطرات و سفرهای نوروزی
- لحظه تحویل سال و دعای تحویل سال
- تحولات آیین ها
- سفره هفت سین، جامه ها و هدیه ها
- ترانه ها و سنت های محلی
- سیزده بدر و موضوع های مرتبط با نوروز
اثر باید در قالب نرم افزار (Word) نوشته و به صورت پیوست ایمیل با معرفی کوتاه نویسنده (شامل نام و نام خانوادگی، تاریخ و محل تولد، محل زیست، شماره واتسآپ و یک قطعه عکس در فایل جداگانه) ارسال شود.
بنابر فراهوان این جشنواره، داوران جمعی از شخصیت های علمی، فرهنگی و استادان دانشگاه های ایران، افغانستان و تاجیکستان هستند.
علاقه مندان می توانند تا ۳ بهمن آثار خود را در سایت Nowruz یا mawlana.info بارگذاری یا به ایمیل nowruz@mawlana.info ارسال کنند.

زین قنبر

علیرضا حیدری (مدرس ویراستاری

- ناوبراسته**✕
- من از کلاس شما استفاده کردم.**
- ویراسته**✓
- من از کلاس شما استفاده کردم.**

نکته

گاه همانند بیره بیره، سود برددن وفایده برددن، به اشتباه «استفاده برددن» راه هم به گامی بریم که نادرست است.

#زین_قنبر_فارسی

معرفی چند کتاب که غربی‌ها درباره انقلاب اسلامی ایران نوشته‌اند

کالبدشکافی انقلابی که نظریه‌پردازان را غافلگیر کرد

جمعیتی از معترضان به شاه/ عکس: David Burnett

است که چرا برخلاف پیش بینی ها و تصورات، انقلاب ایران رخ داد. کورمن در پیشگفتار کتاب می نویسد: «انقلاب ایران از نظر مطالعات دانشگاهی هم غیرعادی به شمار می رود. بر پایه تبیین هایی که علوم اجتماعی درباره انقلاب ها به دست می دهند، این انقلاب با نباید در موقعی که اتفاق افتاد اتفاق می افتاد، یا اصولا نباید اتفاق می افتاد. آن طور که نظریه ها به ما می گویند ما یا باید انتظار سکوت و سکونی عمیق و تلخ را در مقابل نیروهای مسلح شاه می داشتیم، یا با توجه به فقدان منابع کافی در دست می دروها. انتظار تظاهراتی پراکنده را، یا انتظار بسیاری احتمالات دیگر».

او در ادامه می نویسد: «اگر تحلیل های من درست باشند می توان گفت تظاهرات و اعتراضات توده ای حقیقتا پیش بینی ناپذیر اند.»

درباره نویسنده

چارلز کورزمن، استاد جامعه شناسی در دانشگاه کارولینای شمالی، است که در خاورمیانه و مطالعات اسلامی تخصص دارد. او پس از پایان دوره کارشناسی خود در دانشگاه هاروارد در سال ۱۹۸۶، مدرک کارشناسی ارشد و دکترای خود را در دانشگاه کالیفرنیا برکلی به ترتیب در سال های ۱۹۹۷ و ۱۹۹۲ به پایان رساند. کورزمن کتاب های متنوع درباره ایران و خاورمیانه منتشر کرده که برخی از مهم ترین کتاب های او عبارت اند از «انقلاب ایران، رویدادی غیرقابل تصور ۲۰۰۴»، «انکار دموکراسی»، «روشنفکران و حکومت قانون در جهان درحال توسعه»، «اصلاحات اسلامی»، «اسلام مدرن» و «اسلام لیبرال».

برشی از کتاب

اداره اطلاعات مرکزی ایالات متحد (سی آی ای/سیا)، که کارش پیش بینی این گونه وقایع است، در ۱۲۷کتبر [آبان ۱۳۵۷] با لحنی که به کسی برخود گزارش کرد: «به نظر نمی رسد دست کم تا اواخر سال آینده تغییری در وضعیت سیاسی پدید آید؛ یعنی تا وقتی که شاه و هیئت دولت و مجلس جدید، که در زوئث [خرداد ۱۳۵۸] انتخاب خواهد شد، در صحنه سیاست با هم روبه روشوند.» یک ماه پیش از آن وزارت خارجه ایالات متحداعلام کرده بود شاه از این توفان سیاسی هم جان مانده اند هم دچار محدودیت هستند. چه در فضای مجازی که نمی توانند آزادانه و بدون هراس از عواقب آثار اعتراضی شان را منتشر کنند و چه در جلسات. مثلا چندوقت پیش مسئول یکی از جلسات ادبی را به خاطر اینکه دو دختر شاعر در جلسه اش شرکت کرده بودند، بازداشت و ضرب و شتم کرده بودندو... این خلاصه ای از وضع جریان های ادبی افغانستان بود. فکر می کنم تا زمانی که اوضاع به نحوی به ثبات برسد، ما بعد از آن رواج و رونق، یک دوره غم انگیز خلارا تجربه خواهیم کرد.

فرهنگی، روان شناختی، اقتصادی یا اجتماعی از انقلاب ایران، نظریه ای ترکیبی یا چند علتی دانست. کدی در تحلیل خود از چرایی وقوع انقلاب ایران کوشیده است به تمامی عوامل اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی تأثیرگذار بر جامعه ایران که در طول تاریخ معاصر (از قرن نوزدهم میلادی و آغاز رویارویی اجتناب ناپذیر ایران با غرب) شکل گرفته اند، توجه کند. به اعتقاد وی، انقلابی که حتی با الگوها وانتظارات کسانی که به خوبی از اوضاع ایران مطلع بودند نیز سازگار نبود نمی توان به راحتی یک انقلاب مذهبی یا سیاسی یا اجتماعی یا اقتصادی صرف در نظر گرفت. به زعم کدی، «انقلاب ایران، مجموعه ای از همه این ها بود.» این کتاب آن چنان که کدی خود نوشته است «حاصل دوده کار و پژوهش درباره تاریخ و سیاست ایران» است. اگرچه می توان این کتاب را به طور عمده درباره انقلاب ایران دانست، لیکن کتاب در واقع شرح روایتی تاریخی از تحولات سیاسی، اجتماعی و فکری جامعه ایران از آغاز آشنایی با غرب در دوران قاجاریه تاکنون است.

درباره نویسنده

نیکی آر کدی متخصص تاریخ ایران معاصر است. او در سال ۱۹۳۰ در نیویورک به دنیا آمده و در رشته تاریخ تحصیل کرده است. کدی دکترایش را در رشته تاریخ خاورمیانه از دانشگاه کالیفرنیا-برکلی گرفته و از سال ۱۹۶۱ مدرس «تاریخ خاورمیانه و ایران» در دانشگاه لس آنجلس است.

برشی از کتاب

اوضاع جاری جامعه ایران، چه به لحاظ داخلی و چه از نظر خارجی چنان پیچیده است که مشکل بتوان آینده آن را با اطمینان پیش بینی کرد. تجربه گذشته ایران نشان می دهد که بعید است ایرانیان در دراز مدت یک حکومت به شدت نامطلوب را تحمل کنند یا اجازه بدهند که بیگانگان بر سرنوشتشان مسلط شوند.

ناگاهان انقلاب

کتاب چارلز کورمن درباره انقلاب ایران را یکی از مهم ترین کتاب هایی می داند که غربی ها درباره این واقعه مهم تاریخی نوشته اند. کورمن خود به ایران آمده و با ایرانیان زیادی همکاری داشته است. او در کتاب «ناگاهان انقلاب» به دنبال این پاسخ

که در دانشگاه تاریخ خوانده بود، در شانزده سالگی، نخستین نوشته اش در مطبوعات انتشار یافت. در ۲۴ سالگی خبرنگار خارجی شد و مدت ۲۵ سال رادر آسیا، آمریکا ای لاتین، خاورمیانه و آفریقا در میان شورشیان گذراند. او شاهد ده ها جنگ و انقلاب در جهان سوم بوده است که خیلی از آن ها را در کتاب «همسفر با هروdot» تشریح می کند و با اتفاقات روزگار باستان ارتباط می دهد. او سال ۲۰۰۷ در دنیا رفت.

برشی از کتاب

انقلاب علیه قدرتی ستیزه جو رخ می دهد که دیگر افسار پاره کرده است. قدرت نمی تواند ملتی را تحمل کند که اعصابش را خرد کرده است. ملت نمی تواند قدرتی را تاب بیاورد که کارش به نفرت از مردم کشیده است. قدرت همه اعتبارش را به باد داده و حالا دست هایش خالی است. ملت هم آخرین دره بردباری اش را از کف داده و دست هایش را مشت کرده است. جو اضطراب و سرکوبگری روزافزون بر همه جا حاکم فرماست. رهایی نزدیک است. حسش می کنیم.

تحلیل چند علتی یک انقلاب

«ریشه های انقلاب ایران» اثری است از نیکی آر کدی، مورخ و استاد دانشگاه آمریکایی که همان طور که از عنوان کتاب برمی آید به تحلیل آنچه سبب بروز انقلاب در ایران شد می پردازد. مصطفی مهرآیین در مقاله ای درباره این اثر نوشته است: نویسنده در آثار خود به اشکال متفاوت کوشیده است نسبت دین، سیاست و انقلاب در جهان اسلام، به ویژه ایران، را تحلیل کند. نظریه نیکی کدی درباره چرایی و چگونگی وقوع انقلاب ایران را می توان در نسبت با تحلیل های سیاسی،

● «شاهنشاه» یک روایت دست اول از انقلاب ایران «شاهنشاه» اثر ریشارد کاپوشچینسکی، روزنامه نگار مشهور لهستانی، روایتی است از ایران انقلابی در نخستین ماه های آن. گزارشی درخشان از روزهای پرتب وتاب انقلاب ایران، روایتی از شهر، مردم و کمیته ها به اضافه تحلیل های خودش که به پشتوانه سال های تجربه و دیدن ده ها جنگ و انقلاب به آن دست یافته است. کاپوشچینسکی در این کتاب صرفا به شرح فرار «شاه» و بازگشت «آیت... آ... خمینی ^(۱)» از تبعید نپرداخته است. بلکه می کوشد علل بروز این اتفاقات را مطرح کند. او به مشاهدات روزنامه نگارانه خود در قیاس با اطلاعات انتزاعی تاریخی اهمیت بیشتری می دهد و پس از ثبت آن ها وسط یادداشت های آشفته اش می نشیند تا به آن ها معنا و مفهومی بدهد. او مارا به جایی می رساند که بنیذریم انقلاب ایران احتمالا جنتاب ناپذیر بوده است: سبایت الف در معرفی این کتاب نوشته است: «کاپوشچینسکی روایت هایش را با ساختاری زیبا و جالب توجه آغاز می کند و پی می گیرد. کتاب به غیر از مقدمه دو فصل عمده دارد. در فصل اول که حجم بیشتری دارد، نویسنده با اصل قرار دادن یکی از عکس های معروف تاریخ معاصر ایران، روایت خود را آغاز می کند و با انتخاب عکسی دیگری به سوزه اصلی خود یعنی محمد رضا شاه پهلوی و آنچه می خواهد درباره او بگوید نزدیک می شود. او بعد از این عکس جلوتر می آید و با محور قراردادن عکس هایی دیگر اشاره ای گذرا به وقایع مهم تاریخ معاصر ایران نظیر روی کار آمدن رضاخان، حمله متفقین به ایران، نهضت ملی شدن صنعت نفت و... می کند. نویسنده پس از اینکه در فصل اول اطلاعاتی را که می خواهد، در اختیار خواننده خود قرار می دهد در فصل دوم به تحلیل و بررسی انقلاب می پردازد و بیش از فصل اول از مشاهدات میدانی خود از ایران انقلابی می گوید.»

از نقدهایی که به این کتاب وارد دانسته اند، یکی این است که نویسنده اطلاعات عمیق و دقیقی از وضعیت ایران، فرهنگ و مردمش نداشته و گاهی تحلیل هایی که ارائه می دهد، سست است.

درباره نویسنده

ریشارد کاپوشچینسکی در سال ۱۹۳۲ در لهستان متولد شد. او خبرنگار، نویسنده، شاعر و عکاس لهستانی بود

آن ها از همان روزی که بر قدرت سوار شده اند، تمام توان خود را گذاشته اند که زهر کینه خود را به فرهنگی غنی و کهن بریزند. آن راسم کوب و خار کرده تا قرائت خودشان را از فرهنگ غالب کنند. اما وقتی چتته و دستت از فرهنگ خالی است، یا آنچه داری همواردی نمی کنی با آنچه بوده و در جان مردمان ریشه کرده و خواست آن هاست، کار را با چماق و شلاق و تفنگ پیش می بری؛ نمونه اش بازداشت و ضرب و شتم مسئول یک جلسه ادبی به دلیل حضور دو دختر در آن جلسه. این نمونه را ضیا قاسمی، نویسنده افغانستانی مقیم سوئد، در گفت وگو با روزنامه آرمان ملی به عنوان مثالی آورده از دشمنی طالبان با زبان و ادبیات فارسی. آنچه در ادامه می آید بخشی از گفت وگوی نویسنده آثاری مانند «وقتی موسی کشته شد»، «زمستان» و «پادشاهی اندوه» است درباره حال و روز زبان و ادبیات فارسی پس از به قدرت رسیدن طالبان در افغانستان.

● ● ●

● ابتدا کمی درباره گستره جغرافیایی و فرهنگی زبان فارسی در افغانستان کنونی توضیح دهید.
گستره فهم و کاربرد زبان فارسی تقریبا تمام جغرافیای افغانستان امروزی است. فارسی علاوه بر اینکه زبان مادری بیشتر از نیمی از مردم افغانستان است، زبان ارتباطی بین اقوام است و تقریبا تمام مردمی که زبان مادری شان فارسی نیست، مثل پشتون ها، ازبک ها و بلوچ ها و... فارسی را می فهمند و به واسطه آن با دیگر اقوام گفت وگو می کنند. غیر از ارتباطات اجتماعی، زبان

کرده است. راستش را بخواهید دیگر نه به آن صورت مخاطبی مانده و نه دسترسی ای.

● با توجه به تحولات ادبی در عصر حاضر ایران، جریان های ادبی در افغانستان چطور پیش می رود؟

تا پیش از سقوط، فضای ادبی در افغانستان رونق خوبی داشت. من خود به شخصه بسیار امیدوار بودم، انجمن ها و حلقه های ادبی زاینده ای در شهرهایی مثل کابل، هرات، مزارشریف، بدخشان و چند جای دیگر فعال بودند. شاعران و داستان نویسان جوانی هر روز معرفی و چهره می شدند و تجربه های جدید و شجاعانه ای در آفرینش های ادبی دیده می شد. فضای مجازی هم باعث سهولت ارتباطات این حلقه ها و چهره ها یا همدیگر و با شاعران و نویسندگان مهاجر و همچنین فضای ادبی ایران شده بود. اما صد افسوس که با سقوط همه این ها از هم پاشید. بسیاری از شاعران و نویسندگان چه با تجربه و چه جوان آواره شدند و تاهنوز درگیر کمپ های پناهندگی، ادارات مهاجرت و آموختن زبان کشورهای میزبان و پیدا کردن کار هستند و از خلقت ادبی فاصله گرفته اند. تعداد کمی که هنوز در داخل مانده اند هم دچار محدودیت هستند. چه در فضای مجازی که نمی توانند آزادانه و بدون هراس از عواقب آثار اعتراضی شان را منتشر کنند و چه در جلسات. مثلا چندوقت پیش مسئول یکی از جلسات ادبی را به خاطر اینکه دو دختر شاعر در جلسه اش شرکت کرده بودند، بازداشت و ضرب و شتم کرده بودندو... این خلاصه ای از وضع جریان های ادبی افغانستان بود. فکر می کنم تا زمانی که اوضاع به نحوی به ثبات برسد، ما بعد از آن رواج و رونق، یک دوره غم انگیز خلارا تجربه خواهیم کرد.

● آیا [مخاطبان عمومی] می توانند به تازه های نشر ایران دسترسی آسانی داشته باشند؟

خیلی نه. تا قبل از سقوط جمهوریت، باز مجراهای باریکی بود. مثلا چند کتاب فروشی در چهارراه معروف پل سرخ کابل بود که از ایران کتاب وارد می کرد. کتاب های دانشگاهی، کتاب های ادبی و فلسفی و جامعه شناسی محدودتر، اما بعد از سقوط بازار کتاب در افغانستان به شدت آسیب دیده است. محروم شدن دختران و زنان از تحصیل و حضور در محافل فرهنگی، ادبی، علمی، مهاجرت و آواره شدن فله ای یک طبقه اجتماعی در ادارات و رسانه ها و جامعه در معرض تحدید و تهدید قرار گرفته و متأسفانه زبان نیز دیده است. نوبت اول و فعلی حاکمیت گروه طالبان از جمله همین دوره ها بوده است.